

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.
Postatakarék számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkört és nyilttér 1'50 dinár, rendes 1'— Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. január 26.

4. Szám.

Az új büntető törvény.

Január 1.-én életbe lépett az új büntető törvény, amelynek érvényessége az egész országra kiterjed.

Az új törvényben sok, nagy fontosságú újítás van, úgy a bíráskodás, mint a büntetések szempontjából.

Az új törvény azonban nem érvényes azon vétségekre és büntetésekre, amelyek 1930. január 1.-je előtt lettek elkövetve s amelyekben a főtárgyalás még nem volt megtartva. Ezen esetekben még a régi törvény szerint ítélnék.

A bíráskodás nézőpontjából fontos újítás, hogy az öt tagú tanács csak olyan esetekben ítélik, ahol az ítélet halálra, vagy életfogytig tartó büntetésre szól. Minden vétségben egyes bíró ítélt. Büntügekben pedig három tagú bírói tanács. Ha a vétség egy évig terjedhető fogházzal, vagy pénzbírsággal büntethető, akkor az ügy a járásbíró elé kerülhet.

A főtárgyaláson a vádiratot ezután az államügyész fogja felolvasni, nem pedig az elnök. A tanúk az esküt a tanuvallomás után teszik le, nem pedig előtte, mint eddig. A vizsgálatot úgy vezetik ezután is mint eddig, csak a védelemnek nagyobb hatásköre lesz.

A bírák, államügyészek és a védők talárban jelennek meg a tárgyaláson. E ruha formájáról az igazságügyminiszter szabályrendelettel fog intézkedni.

Az új büntető törvény sokkal enyhébb, mint a régi. A vádlottat kevésbé súlyos esetekben fel lehet menteni még akkor is, ha a bűntény meg is történt. Ellenben súlyosbodik a büntetés olyanoknál, akik előzőleg már voltak bűnletve.

Rendkívül szigorú a büntetés a lopási ügyekben. A felségsértés minimális büntetése három hónap rágalmazásé hat hónap. Kémkedési tiztől—husz évig, súlyos esetekben életfogytig tartó fegyház, vagy halál.

Gyermek gyilkossági ügyekben a büntetések nagyon eltérők a régiéktől. Eddig a gyermek gyilkosságot súlyos börtönnel büntették. Az új törvény a gyilkos anyát, aki gyermekét szülés közben, vagy azután közvetlenül megöli, — ha a gyerek törvé-

Politikai hírek.

A falu közegészségügyére vonatkozó új törvény megjelent. A szociálpolitikai és népegészségügyi miniszter előterjesztésére és a minisztertanács elnökének meghallgatása után Ófelsége a király törvényt irt alá, amely a falu segélyezéséről szól, hogy az egészség minden tekintetben megóvassék és előmozdittassék. A szociálpolitikai miniszteriumnál lesz egy alap, amelyet a bánások között fognak felosztani s ebből az alapból lesznek segélyezve a falvak. Ahol kell, vízvezetéket, csatornázást, mintalakóházakat létesítenek, sőt fürdőket a nép számára; szóval minden oly intézmény támogatva lesz, amely a falu egészségének főtartását lesz hivatva előmozdítani.

Megjelent a fertőző betegségekről szóló törvény is. A fertőző betegségek kötelező bejelentés alá esnek, — még a spanyol nátha is. A közegészségügyi hatóságok kötelesek azonnal megtenni az összes óvó intézkedéseket. A törvény megköveteli, hogy némely munkánál alkalmazottak, üzletesek stb. orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy nem szenvednek tuberkulózisban. Így a tanítók és tanítónők is. Egyáltalában a fertőző betegségek leküzdésére az állam igen nagy gondot fordít és mindent megtesz.

A „Népszövetség“ tiz éves jubileuma. 1920. január 10.-én lépett életbe a versaillesi békeszerződés egyik függeléke szerint megalakított Népszövetség. Az elmúlt tiz esztendő alatt sok munkát végzett ugyan a Népszövetség, de távolról sem oldotta meg mindazokat a nagy felada-

nyes, akkor szigorú fogházzal, ha törvénytelen, csak egyszerű fogházzal bünteti. — Házasságon kívüli anyát magzatelhajtásért sokkal enyhébben büntetik. esetleg fel is menthetik. — De akik hozzájárultak a magzatelhajtáshoz, azok öt évig terjedhető fegyházzal büntethetők.

Az öngyilkosságot a törvény nem bünteti. Ha ketten követnek el öngyilkosságot s az egyik életben marad, akkor az illető öt évig terjedhető fegyházzal büntethető, ép úgy szigorúan bűnhődik

tokat, amelyeket tőle vártak. Nehéz volt az első 10 esztendő, de ugylátszik a következő tiz év sem lesz könnyebb, mert hiszen a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a „béke“ eléréseért még fokozottabban kell küzdeni, mint eddig.

Az Európai Egyesült Államok ügye. Briand francia külügyminiszter részletes memorandumot fog a népszövetségi ülészen elöterjeszteni az európai államszövetség érdekében. Ha ez az eszme a kormányoknál kedvező fogadtatásban részesül, akkor a részletes memorandum minden kormánynak meg lesz küldve, hogy ahhoz hozzá szóljanak.

Portugália kormánya lemondott. A kormány néhány tagja s a miniszterelnök között ellentétek támadtak s azért a kormány az elnöknek benyújtotta lemondását. Az elnök a lemondást elfogadta.

A tengeri leszerelés. Az öt tengeri nagyhatalom londoni konferenciája nagy feladatokat vet fel, melyeknek megoldása igen nehéznek látszik. Angliának, Amerikának bizonyos tekintetben más az álláspontja, mint a többi három hatalomnak; a középtengeri hatalmak között növekednek az ellentétek. Olaszország és Franciaország között aligha lehet megegyezést teremteni. A konferencia megkezdéséig tehát semmi féle megegyezésre kilátás nincs, s ezért maga a konferencia két hónapig is eltarthat.

A Népszövetségi Tanács ötvennyolcadik ülészen megnyílt. A Népszövetségi tanács ülészen ezuttal Záleszki lengyel külügyminiszter elnökölt, ki elsősorban is nagyon kegyeletes

az is, aki valakit öngyilkosságra rábeszél, vagy öngyilkosságot előmozdít.

Szigorúak a büntetések gyilkosság, rablás, rablógyilkosság, súlyos testi sértés, csalás és sikasztásnál.

A fönntiekben rövid kivonatban vázoltuk az új büntető törvény intézkedéseit, amelyeket mindenkinek jó tudni. Minden embernek kötelessége, hogy törhetetlen eltökéltséggel harcoljunk a bűn ellen, hogy az erkölcsösség győzelmet arathasson!

és nagy benyomást keltő beszédet mondott az elhunyt dr. Stresemann német külügyminiszterről. A genfi rendőrség igen széleskörű intézkedéseket tett a delegációk védelmére és különösen óvják az olasz delegátusokat. Grandi olasz külügyminiszter ki is jelentette, hogy ő nem fogoly s tiltakozott a szigorú őrizet ellen. Genf tele van rendőrökkel s a világ minden tájáról érkezett detektívekkel. A német külügyi államtitkár megköszönte Zaleszky beszédét s megjegyezte, hogy nagy jelentősége van annak a ténynek, hogy épen a lengyel delegátus emlékezett meg Stresemannról. A Népszövetségi tanács az optáns kérdést a következő ülészen halasztotta. Magyarország és Csehszlovákia között tanácskozások folynak, melyek a megértés és barátság jegyében állanak. Ilyen rokonszenv a két ország között már 15 év óta nem nyilvánult meg. Ha a többi állam is úgy viselkednek Magyarországgal szemben, mint Csehszlovákia, akkor Magyarország meg lenne elégedve. A legsúlyosabb gondot Románia támasztja. Magyarország azonban semmi esetre sem fog lemondani a békeszerződés 250. szakaszában biztosított jogairól.

Oroszországban a magyarok földjét a szovjet elkomunizálta. Oroszországban a magyarok ugyanazon sorsra jutottak, mint a németek, és szintén el kell hagyniuk Oroszországot. A világháború után igen sok magyar hadifogoly maradt Oroszországban, akik részben még a bolsevik forradalom előtt földet szereztek maguknak s szorgalmukkal bizonyos jólétre tettek szert. Nemrég azonban a magyar hadifoglyoktól elvették minden vagyonukat és földjüket s azokat a kommunisták részére elrekvirálták. Most a magyar vöröskeleszt, a nemzetközi vöröskereszt közvetítésével azzal a kéressel fordult az orosz kormányhoz, hogy engedje meg, hogy képviselőit kiküldje Oroszországba, hogy azok ott megszervezhessék a magyar telepések visszautazását Magyarországra. A szovjet kormány a kérés teljesítését megtagadta.

Február 1.-én

tartja meg Szlovénia bajnoka a helybeli MURA sportklub a szezon legsikerültebbnek ígérkező táncmulatságát. Kétségtelen, hogy minden évben a sportmulatság a báli szezon kiemelkedő eseménye. Mura mulatságának jelszava az, hogy azon mindenki kivétel nélkül jól érezze magát. A vidék sportkedvelőinek találkozója a Mura mulatsága. Elsőrangú cigányzene és originál jazz-band fogja szórakoztatni a megjelenteket. A sportklub ez évben először rendezi meg a MISS PREKMURJE választását. A belépés nincsen a meghívó előmutatásához kötve. Ruházat nincs előírva. Mindenki megjelenhetik, mert a sportmulatság célja az, hogy azon minden sportbarát jól mulathasson.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. JANUÁR hó 31. nap 5 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
26 Vasár.	V. n. J. Polyk	Polykarpus
27 Hétfő	Ar. sz. János	Johann C.
28 Kedd	Julián	Julian
29 Szerda	Szal. Fer. pk.	Valerius
30 Csüt.	Márton sz.	Adelgune
31 Péntek	Nol. Péter	Virgilius
FEBRUÁR 28. nap.		
1 Szomb.	Ignác pk.	Brigitta

Időjárás:

Tisztább idő, de hidegebb.

Kereskedelmi árák:

100 kg. Buza	Din.	180—200
" " Rozs	"	180—
" " Zab	"	200—

" " Kukorica	"	175—200
" " Köles	"	200—
" " Hajdina	"	180—
" " Széna	"	80—120
" " Bab cseres.	"	450—
" " Vegyes bab	"	325—
" " Krumplics	"	50—75
" " Lenmag	"	450—500
" " Lóhermag	"	1100—1300
Bika	7.50 8.50	9— 10.
Üsző	7.50 8.50	9— 9.50
Tehén	4— 4.50	5— 8.
Borjú	— — — —	14— 15—
Sertés		15— 15.75
Zsir I-a		29— 30—
Vaj		35—40
Szalonna		23— 25—
Tojás 1 drb.		1.75

Valuta:

Zürichben 100 Din =	9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt	5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	4900 "
100 Márkért	1349 "
100 Frankért (Páris)	221 "
100 Pengőért	990 "
100 Schil. (Bécs)	798 "
100 Cseh kor.	168 "

— **Prekmurska tiskarna** és Hahn papirkereskedés telefonszáma 28.

— **Előléptetés.** Mária felséges királynő születésnapja alkalmából Lipovšek Gáspár járásunk főnöke, belügyminiszteri előterjesztésre, az 5—I. fizetési osztályból a 4—I. fizetési osztályba lépett elő. Ez alkalmából fogadja őszinte jókívánatainkat!

— **Olvasóinknak.** Akik a múlt heti számunkban irt cikke Bors Rozával közvetlenül kívánnak levelezni, ő felvilágosítással szolgál. Cim: Zágreb, Ilica 71 I. Sterk.

— **Hány halottas kocsi?!** Az egyik ljubljani napilap hirt hoz arról, hogy Turniscse község halottas kocsit vett, s hogy eddig D. Lendaván és M. Szob-

otán kívül ez az első község, melynek „saját halottas kocsija van“ Csodálatos valami, hogy a lap informátora oly informálatlan Prekmurjében, s azt sem tudja, hogy Predanovcin már két éve és Strukócon pedig a múlt évben készült el egy-egy „saját halottas kocsi.“

— **Kétnapos gazdasági tanfolyam** lesz megtartva Puconcin jan. hó 31.-én és február 1.-én. Jan. 31.-én az előadás a nőket is elsősorban érdekelni fogja, azért semmiesetre arról le ne maradjanak. Hogy földmívelési szempontból mily nagy értékű e két napos tanfolyam, hol a gazdákat érdeklő törvényekről is lesz szó, azt majd csak akkor fogják elismerni azok, kik azon résztvesznek. Azért senki olyan ne maradjon le, ki tanulni akar. Mutassuk meg mindnyájan, hogy törődünk helyzetünkkel. s ha ingyen okulhatunk, csak hálásak leszünk.

— **Feltört vasuti raktár.** Mackskovci állomás raktárát ismeretlen tettesek éjszaka idején feltörték, de mert árut benne nem találtak, csak némi apró dolgot vittek magukkal.

— **Kosárfonó tanfolyam** vette kezdetét f. hó 22.-én Puconcin. A tanfolyam, Marics Iván kosárfonó mester vezetésével, aki most tért haza az Ivanjkovcin két héti vezetése alatt folyt tanfolyamról, február végéig tart, s arra még egy néhány jelentkező felvétetik.

— **20%-os elismervények,** melyek a pénz felülbélyegzése alkalmával adattak, (a levont 20% értékért) teljes egészében

használhatók fel az 1928. évi adóhátralék megfizetésére. Miatán ilyen adóhátralék nálunk kevésnél lesz, azt tanácsoljuk az ily elismervények tulajdonosai, hogy azokat adják el, mert március 17.-e után teljesen elveszítik az értéküket s azt az állam többé nem váltja be. Ilyen elismervényeket értékesítésre átveszi február 25.-ig a puconci hitel-szövetkezet is.

— **Vigyázzunk!** Ismételten elő fordult, hogy a gazda vigyázatlansága állatok istállóban való elpusztulását okozta. Benkics Károly vadarcii gazda este egy kosárkában hamut vitt az istállóba, a hideg miatt pedig az istállót alaposan lezárta. Reggel, midőn belépett az istállóba borzalmas látvány tárult fel eléje. A hamuban levő parázs áledt, s az általa gerjesztett füsttől állatai felfuódva kifeszített lábakkal élettelenül heverték. Csupán egy disznója menekült meg. Azért vigyázat!

— **Előleges bejelentés. Táncmulatság.** A murszka-szobotai mescsánszki dom (polgári kör) február 15.-én jótékony célú táncmulatságot rendez az építendő szegényház javára. Adományok máris elfogadtatnak és hírlap útján nyugtatványoztatnak.

— **Figyelmeztetés** Egyesek sürgős esetekben, a szerkesztőség elkerülésével közvetlenül a nyomdába yiszik közlendő kézírataikat. A fennálló sajtó törvény értelmében, ez érthető okokból tilos.

— **Rablók.** F. hó 20.-án a beltinci vásárra ment eladandó állatjával Szomi István radmožancii lakos. Mivel a gyaloglás és a vásártéren az áldogálás elég-

Falu meg a város.

Ahogy a városi látja a falut:

Reggel tiszta kék az ég, üde, friss, tiszta levegő . . . a virágokon csillog a harmat . . . ameddig ellátunk végtelen róza . . . a távolban kéklő hegyek . . . ellőttünk hullámozó sárga kalásztenger . . . piros pipacsok . . . kék buzavirág . . . a magasban pacsirtaszó . . . az erdőben rigó . . . nagy csend . . . meleg napsugár . . . gémeskut . . . delelő nyáj . . . a kampós botra támaszkodó juhász . . . ebédet vivő menyecske . . . vadász uraság . . . hosszú akácfasor . . . fehérfalu kicsiny házak . . . fecskéfészek . . . golyakepelés . . . tehénbögés . . . kutyaugatás . . . szentjánosbogár . . . terebélyes diófa . . . az esti harangzó . . . fenyőillat . . . rózsaliget . . . rózsaillat . . . a kis harang giling-galang, giling-galang. A jó Isten örködik az alvók felett. Abszolút csend. Sötétség. Szerenád.

A várost:

A szemetes csenget . . . csörepedés, a csapból nem jön a víz . . . a gáz bedugult . . . a resó nem ég . . . a tej, szódás, mégis összefut . . . villanyszámla, gázzámla . . . szemétpénz . . . a villamosok állnak . . . a

sarkon az órák állnak . . . hivatal . . . ötperc késés . . . B. liszta . . . segélyt nem számfejtik meg . . . sötét pince . . . bűzös levegő . . . k's menü . . . autózug . . . villamos cseng . . . konflis kocsis ordít . . . motorbicikli durrog . . . ujságot vegyenek . . . cipőfüzöt vegyenek . . . sorsjegyet vegyenek . . . piros napernyő . . . urna . . . gyermeknap . . . tüdőbetegnap . . . rokkantnap . . . poliklimkanap . . . benzinfüst . . . aszfaltgőz . . . kávéház . . . terrász . . . főpincér . . . pincér, kegyeres . . . szivaros . . . ujságos . . . telefonos . . . ruhatáros . . . Éjjel autó, részeg, kocsi, tolvaj, villanyfény. A gonosz kísért a város, csendőr, rendőr, folyamőr felett.

Ahogy a falusi látja a falut:

Istálló . . . trágyalé . . . pipafüst . . . kanász túlköl . . . marha bög . . . porfelhő . . . a szomszédasszony ezt mondta . . . a szomszédasszony azt mondta . . . disznó rőfög . . . csibe csipog . . . liba gágog . . . kacsza hópog . . . petroleum lámpa . . . régi ujság . . . kántor . . . jegyző . . . tanító . . . harangzó . . . kaszinó . . . kuglizás . . . rómi-láz . . . szövetkezet . . . öregbíró . . . kisbíró . . . ilyen adó . . . olyan adó . . . ennek párbér, annak feles . . . ládafia . . . kendőcsücske . . . álldogálás . . . köpködés . . . záporosó . . . térdig sár . . . hosszú eső . . . öröksár . . . nappal vendég, éjjel ven-

dég. Urak a kávéházban pofozkodnak. Káktuszok, nedves sarkok.

A várost:

Luxusautó . . . teherautó . . . autóbusz . . . omnibusz . . . villamos . . . konflis . . . kerékpár . . . amikar . . . villanylámpa . . . gázlámpa . . . gázresó . . . gőzsütő . . . fürdőszoba . . . sok ujság . . . friss ujság . . . kávéház . . . toloncház . . . friss pereg . . . telefon . . . rádió . . . nagyhajó . . . kishajó . . . teherhajó . . . uszályhajó . . . kisrepülő . . . nagyrepülő . . . Margit-sziget . . . Városliget . . . Népliget . . . Lánchíd . . . Margithid . . . cirkusz . . . mozi . . . Angolpark . . . Állatkert . . . körhinta . . . hajóhinta . . . itten csuszom . . . ottan esek . . . Dunapart . . . rakpart . . . Váci ucca . . . Gellért szálló . . . márványterem . . . sziget-klub . . . sport klub . . . evező klub . . . Hungária . . . Szabária . . . Ferencváros . . . Terézkörut . . . jazzband . . . Pannonia . . . Astoria . . . Berkes játszik . . . Radics játszik . . . Vig színház . . . Királysínház . . . Népszínház . . . Operaház . . . muzeum . . . könyvtár . . . irattár . . . halászbástya . . . királyi vár . . . Gőzfürdő . . . strandfürdő . . . fedettfürdő . . . népfürdő . . . illemlhely . . . vízvezeték . . . pormentesség . . . iskolák . . . kirakatok . . . Fedák Sári . . . Lábás Juci . . . Herceg Ferenc . . . Molnár Ferenc . . . Utcán köpni tilos . . .

Válasz egy költőnek.

Kérded, hogy lantom oly rég mért pihen, Nótás ajkam mért nem zengi dalát? S hogy magamba merülve kesergem Feledve millió szegénynek baját? Ó, nem feledem én, nem, tán soha...! Hogy-e hitvány élet mily mostoha. Ugy bánik velünk sors szegényível, Mint, mostoha anya gyermekível.

Mindent megtagad tőlünk, ami szép, Ami kedves és ami vigaszt nyújt, Azt sem kérd'vé, érdemi e a nép, Hogy itélő keze örökké sujt...? Ó, dehogya is érdemi e sok kint, Melyet az életsors reájuk hint...! Elég volna e nyomorgó hadnak Az a járom, mit a „nagyok“ adnak.

Dalba öntve, papirra vetném azt, Ami oly régen már lelkembe' dul, De az sem nyújt tán senkinek vigaszt, S a szegény, akkor is csak porba hull. Porba hullva, eltaposva várja Mig elsőpri, szenvedések árja. Mert a panasz szavát, meg nem értik, Buját, baját, sehol meg nem kérdik.

Némán fetrengék én is a porban S csak türöm, a „szarnoki“ szitkokat, Mégsem csüggedek el a nyomorban, S nem szórok rájuk, szörnyű átkokat. Ki megátkoz, én szívből megáldom, Lelki vakságáért szánni tudom, Melyből majd a késői ébredés, Lészen örök kárhozat, gyötrődés.

— DANTE. —

gé fárasztó, csak lassan érkezhetett — este felé — haza. 6 órakor már az új kivágott úton haladt nem messze Ginóctól amidőn két ismerős hangu ember rákiáltott, hogy álljon meg s az állat árát adja oda. Szomi erre futni kezdett, azonban a sikos úton elcsuszott, elesett. A két rabló utána futott s az esés miatt elérte Szomit, arcul verték, az 5000 dinárt (az állat árát) elvették tőle. Szomi Turnicsén a csendőrségen jelentette a rablást mire két radmozsanci embert elfogtak.

— **Apa is anya is kórházban.** Cőr János otovci lakos e hó 18.-án este egy sajtár vizért ment a kutra. Amint a vízzel telt nehéz sajtárt felemelte, a jeges úton oly szerencsétlenül csuszott el, hogy a súlyos teherrel elesett, bal lábát térde alatt eltörte. Cőrt a murszka-szobotai kórházba szállították, ahol felesége már régebben lesz kezelve egyéb bajából. Otthon három kis gyermek apanya nélkül maradt.

— **Községi gazdasági bizottságok.** A murszka-szobotai járás minden 122 községében a gazdasági bizottságok megválasztottak. Feladatuk a járási gazdasági bizottsággal karöltve fokozni a gazdasági jövedelmeket. Az anyagiakat részben a községi gazdasági alapból kell venni részben a báni hivatalból, nem különben a földművelésügyi miniszteriumtól kérni.

— **Két napos gazdasági kurzusok Prekmurjében.** A hat hetes téli — Strukovciban megtartott — állandóan jó eredményű gazdasági kurzusokkal párhuzamosan, Puconcin, Moscsancin, Krámarovcin, Rogasevcin, Gornja-Lendaván és Neradnovcin két napos előadások tartatnak. Az előadásokat a legjobb gazdasági szakemberek fogják megtartani a földművelésről, rétekről, állattenyésztés-, gyümölcsészet-, erdészeti-, állategészségről és a gazdasági törvényekről.

— **Prekmurje részére költőtojtást.** A járási politikai hatóság különös dologhoz látott, hogy a gazdálkodókat stájer fajtájú költőtojtással ellássa. E stájer fajtájú baromfiak állítólag nagyon szaporák és jövedelmezők. Aki ilyen tojtást venni óhajt, forduljon az illetékes községi gazdasági bizottsághoz, ahol a kellő felvilágosításokat is megkapja.

— **Halálozás.** Dodi Hugó Wolf nyugalmazott huszárkapitány, ismert urlovas, 46 éves korában Zágrebban hirtelen elhunyt. Benné a Jugoszláv lovassport egy elsőrendű tagját veszítette el. — **Novák Jakab csakoveci lakos szombaton, jan. hó 11.-én 87 éves korában elhunyt.**

— **Áthelyezés.** Andriska, prelogi főszolgabíró, az utolsó

belügyminiszteri rendelettel Csázmára helyezték.

— **Nyolc hónapi börtön 3 zsák kukoricáért.** A csakoveci törvényszék büntető tanácsa a napokban tárgyalta Blagusa Iván, Szabol Stefan és Kusángyi Flórián hodosáni földművesek hűnyűgét. A tárgyalást Stern Leó törvényszéki elnök vezette tanácsstagok Marusics Petár és Vuletics Markó törvényszéki bírák voltak. A vádlottakat Dr. Singer Eugen prelogi ügyvéd védte. Az új törvény alapján a vádat nem a tárgyalást vezető elnök olvassa fel, hanem az államügyész. A vádirat szerint a vádlottak 1928. nov. 3.-án éjjel feltörték Bjelovári Jaga szegény napszámosasszony kukoricagóróját és onnan 3 és fél zsák kukoricát loptak el. A vádlottak teljesen beismerték tettüket, ittassággal védekeztek és már megbánták tettüket. Vuletics bíró kérdésére a vádlottak beismerték, hogy a lopás tervezője Blagusa Iván volt. Az államügyész vádbeszédében enyhítő körülménynek vette töredelmes vallomásukat, jó magaviseletüket és büntetlen előéletüket, de a részegséget nem. És viszont súlyosbító körülménynek, hogy a tettüket éjjel követették el, és a lopott árun cigarettát és bort akartak venni. A bíróság Blagusa Ivánt mint kezdeményezőt 8 havi, a másik kettőt 5—5 havi börtönre ítélte. Ugy az államügyész, mint az elítéltek megnyugodtak az ítéletbe, mely jogerőssé vált.

— **Szivenszurta mostohafiát.** A noviszádi kuria a napokban tárgyalta Kollár László hatvanhárom éves hodosáni jómódu földesgazda gyilkossági bűnperét. Kollár a vád szerint megölte Metko Narangya nevű negyvenkét éves mostoha fiát, hogy a földbirtok ráeső részét megszerezze. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy mostoha fiát nem előre megfontolt szándékkal és nem a föld miatt, hanem szováltás közben önvédelemből szurta szíven bicskájával. A csakoveci törvényszék háromévi fegyházzal büntette és az indokolásban kimondotta, hogy Kollár a tanuvalloságok szerint békés, csendes ember mig mostoha fia kötekedő, büntetett előéletű ember volt. Bizonyítottak vette a bíróság, hogy a gyilkosságot szóáltás előzte meg, amelyet annak idején a meggyilkolt idézett elő. Ezen ítéletet a fellebbviteli bíróság is helyben hagyta. A kuria megsemmisítette a fellebbviteli bíróság ítéletét és 6 évi fegyházra emelte fel a büntetést.

— **A csakoveci SK. futball csapata** megkezdte rendszeres tréningjét és ha vasárnap jan. 26.-án nem esik a hó, a ptuji csapattal fog barátságos mérkőzést játszani. A csapat újból megerősödött, amennyiben annak bal fedezete Horvát Kálmán újból visszalépett az egyesületbe.

ORSZÁG-VILAG.

— **Umbertó olasz trónörökös és José belga királyi hercegnő** esküvője fényes külsőségek között történt meg. Az esküvő előtti fogadó estélyén hatezer meghívott vendég jelent meg

a királyi palotában. Az esküvő a San Paolo kápolnában volt s Maffi pizai bíboros érsek végezte. Az új pár az esküvő után meglátogatta a pápát.

— **Rio Janeiróban óriási hőség van.** A hőmérséklet elérte a 97 Farenheit fokot. A városban nagy ivóvízhiány van. A lakosság tengeri vizet használ a háztartásban.

— **Uzunov Dancse** hirhedt bolgár haramia vezért Görögországban elfogták. Ez az ember sok gyilkosságot és fosztogatást követett el.

— **Francia cirkáló hajó** az afrikai tengerparton, Oran vidékén megfeneklett s teljesen menthetetlen. A legénység a hajót elhagyta s sorsára bízta.

— **Szófiában ismét gyilkolnak.** A bolgár fővárosban megint megölték egy macedon forradalmárt. Két ismeretlen férfi a legforgalmasabb Macedonia kávéházban este 7 órakor agyon lötte Strezov Milán macedon forradalmárt Protegorov tábornok egyik hívét. Amint Strezov a kávéházba lépett a két ismeretlen öt lövést adott le, amelyek mind az áldozat fejébe furódtak, azonnal meghalt. A merénylők elmenekültek.

— **Hat felesége volt.** Budapesten letartóztatták Rell Boldizsár nagykörösi álfogorvost, kinek hat felesége volt. Négytől elvált, kettő még van neki.

— **A jegyző agyonlőtte a községi bírót.** Sztakovci községben, Szlavoniában ellentétes állapot volt Szilínovics Josip jegyző és Jaksics Luka bíró között. A minap egy képviselőtestületi gyűlésen összeszólkoztak s vita közben a jegyző orronvágta a bírót. A következő percben a bíró kétszer ütötte arcul a jegyzőt. Erre a jegyző revolvert rántott s az előtte álló bíróra három lövést adott le, melyek a bíró mellébe, szívébe furódván, ötlet azonnal megölték. A jegyző azzal védekezett, hogy a gyűlés előtt sokat ivott s különben is nagyon fel volt indulva. A jegyzőt csendőrség letartóztatta s beszálította az oszijekai bíróság fogházába.

— **Bulgáriában ezertizenöt gyilkosságot követtek el a múlt esztendőben.** A rendőrségnek hivatalos jelentése szerint az elmúlt esztendőben 1015 gyilkosságot követtek el Bulgáriában. Java részben politikai merényletek voltak s legnagyobb részét az Uzunov banda követte el. Ennek a bandának a terhére esik még 123 rablótámadás. A rendőrség intervenciója nem mindig járt sikerrel, mert mindössze csak 541 gyilkos és rabló került rendőr kézre.

— **A tél Kinában.** Rettenetes híreket hoznak az újságok Kinából az ideai térről. A hideg idő ezer számra követel áldozatokat. A Jangcse folyótól északra sarkvidéki tél van. Sansi tartományban már vagy tizenötezer ember pusztult el a hideg és az éhségtől. Száz meg száz család fekszik betegen. Csittában borzalmas jelenségek voltak, midőn hétszáz riksakuli holttestét hozták be a városba, kik katonai szolgálatra voltak behíva s megfagytak a nagy hóviharban. Fegy-

veres katonák gongtűssel terelték össze a lakosságot, hogy hozzátartozóikat a halottak között fölismerjék. A segélyre szorulóok száma több száz-ezer s a kormány mindent megtesz, hogy a nyomorgókon segítsen.

— **15 év után.** Karip Pál, szubotica kereskedősegéd 1914. októberben esett orosz hadi fogságba s most irt haza, hogy jól van, megnősült s két gyermeke van. Haza fog jönni, ha iratait megkapja.

— **Halállal végződött a fogadás.** Bécsben Bilek Emil 29 éves lakatos fogadott egy barátjával 200 sillingbe, hogy a Dunában leuszik ebben a hidegben egész Pozsonyig. Az egyik hidról beugrott a Dunába, elmerült, de többé nem jutott felszínre.

— **Ötezer emberrel fogott kezét Hoover,** az Egyesült Államok elnöke a Fehér Házban tartott újévi fogadás alkalmával.

— **Wassingtonban a Fehér Házban,** az amerikai elnök lakóhelyén nagy tűz pusztított, melyet csak nehéz munkával lehetett eloltani. A kár nagy.

— **A legnagyobb szálloda Európában.** Londonban most épül egy szálloda a Hyde park közelében. Lesz benne kétezer külön szoba, mind-egyikben fürdőszoba s azonkívül mindenben a legnagyobb kényelem lesz. A szálloda 1933-ra elkészül.

Eladó birtok

Adrejci községben 56 h. szám alatt 5 hold szántóföld, 2 hold rét, 2 hold erdő a gazdasági épületekkel együtt sürgős ok miatt 80 ezer dináért eladó. KALAMÁR MÁRIA. 2

Eladó kukorica

Házhoz szállítva métermázsánként 165 dináért eladó. Közlebbi adatok megtudhatók NEMES állatorvosnál.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 26. Januara
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

NA DALEKOM OCEANU

Jakieve pustolovine na
brodu.

Napisao i režirao Geor-
ge Hill.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. pros-
tor 10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Gazdálkodás.

Építsünk.

Az ajtó.

Az istállóajtó elhelyezésénél vigyáznunk kell, nehogy a különböző kiugrása túl nagy legyen, mivel így az állatok könnyen megbotlanak benne (elég tehát 2—3 cm.). Nagobbmértetű istállóknál célszerűbb kétszárnyu ajtó alkalmazása. Az ajtók méretei szélességben 1.40—1.60, magasságban 2.20—2.50 m. között váltakozhatnak. Kisebb gazdaságok istállóajtóinál szokásos használni a vízszintes irányban kettéosztott ajtót, mely esetben felügyelés nélkül is lehet szellőztetni, mert elég ha az ajtó felső szárnyát kitárjuk. (Az alsó része zárva marad és így az állat, ha el is szabadul, nem tud kijönni az istállóból.) Az istállóajtókat csakis kifelé nyílóknak készítsük, mert a befelé nyíló ajtóknál az állatok a kivezetéskor állandóan az ajtónak ütköznek. Ez főként az ajtót rongálja, azonban az állatokat is sokszor felsérti. De különösen fontos az ajtó nyitása tűz esetén. Ilyenkor a befelé nyíló ajtók a mentést teljesen lehetetlenné teszik, mert az állatok legtöbbször elszabadulva, az utat belülről elállják és így a gazda kívülről nem tudja kinyitni az ajtót.

Az istálló szerkezetéhez tartozik még

a trágyalé-kut

elkészítése is. Hazánkban nem igen fordul elő a trágyalé-kut, bár az utóbbi időben kezdik belátni, hogy az okatlan kezelés révén a legnagyobb trágyaanyagot hagyták veszendőbe menni. A trágya legértékesebb anyaga ugyanis a nitrogén, ami azonban a levegővel érintkezve, hamarosan elillan. Különösen a trágyalénél áll ez, ahol a nedves állapot miatt ez még könnyebben következik be. (Vegyük tekintetbe, hogy a trágyalé kb. tízszer olyan jó mint a száraz trágya; amíg a nitrogéntartalom megvan benne!) Tehát ha nem akarjuk, hogy ez a legértékesebb trágya tönkremenjen, a nitrogén elszálljon belőle, akkor a trágyakezelést már az istállóban kell elkezdenünk, ahol a száraz trágyából elkülönítve gyűjtjük össze és gyorsan vezessük egy u. n. ülepitőbe, majd onnan a levegőtől teljesen elzárt trágyalé-kutba. Ezzel ugyanolyan értékű anyagnak jutunk a birtokába, mintha drága pénzen műtrágyát vásárolnánk. Az eljárás a következő: Az állások végébe egy nyitott csatornát építünk és ezen vezetjük a trágyalét az ülepitőbe. Ezeknek a csatornáknak azonban adjuk meg a kellő esést, hogy a trágyalé gyorsan folyjék.

Az ugynevezett ülepitő legyen egy kb. 20 cm. széles és hosszú és mintegy 30—40 cm. mély betonakna, melynek a tetején vas- vagy bádogszita (lukacsos bádoglemez) van, hogy a trágyalé-csatornán lefolyt száraztrágya, vagy egyéb szemetek az ülepitőbe ne kerülhessen, nehogy az ülepitő és a trágyalé-kut közti cső eltömődjék. Ezt a szitát azonban úgy szereljük fel, hogy bármikor leemelhető legyen és így a tisztítást könnyen végezhesük. Az ülepitőből a trágyalévet kő-agyag-, beton-, esetleg vascsövön keresztül vezetjük a trágyalékutba.

Közgazdaság.

Jugoszlávia paprikatermelése. Jugoszlávia paprika termelése különösen a Duna bánóságban virágzik. Magától értetődő, hogy a paprikahamisítás is épen itt virágzik a legjobban. Mivel eddig a törvénya paprikahamisítást nem bünteti szigorúan, ennek következtében a paprikatermés válságba jutott s ha sürgősen nem segítenek a bajokon, a paprikatermelők arra a sorsra jutnak, mint a komlótermelők. A paprikahamisítás nagy haszonnal jár s azért a horgosi termelők most közösen lépéseket tettek az iránt, hogy a veszélybe jutott paprikatermelésen minden módon segítve legyen. Szigorubb büntetést kérnek a hamisítókra, szigorított vegyvizsgálást, állami segítyt paprika export céljára és a paprikaterjesztés külföldi propagálását kérték a konzulátusok útján. Már vannak is kilátások arra, hogy a paprikatermelők a Narodna Bankánál olcsó hitelt fognak kapni.

A só nagyban való árusítása. Az állami monopól igazgatóság kiírta a pályázatot a só nagyban való árusítására az egész ország területén. Az árusítási jogot öt évre adják ki s április 1-én kezdődik. Mindössze 10 eladási körzet lesz az eddigi 33 helyett.

Új törvény a korona bonok és a hadikártalanítási elismervények felhasználásáról. A törvény szerint azokat az adókat, amelyek az 1928. év végéig váltak esedékessé, ezekkel a bonokkal, illetve elismervényekkel korlátlan összegben lehet fizetni. Fizetés alkalmával négy korona számít egy dinárt. Egy elismervénnyel többen is fizethetnek adót, de ha az elismervény összege nagyobb mint az adóhátralék, vissza nem térítenek semmit sem. A nyugtákon a hátlapon feljegyzendő a fizető neve, lakása s az adó tartozás összege. A fizetéseket a törvény életbelépésétől kezdve hatvan napon belül teljesíteni kell. Ezen határidőn túl sem a husz százalékos bonokat,

sem az elismervényeket nem fogadják el.

Új fajta arató és cséplőgép. Montreálban most kísérleteznek egy géppel. Az új gép csak hatszáz fontba kerül, a gabonát learatja, azonnal kicsépele s a gabona szemét egy pótkocsiba gyűjti össze. A géppel mindössze négy ember dolgozik. (Az eddigi gépeknél 16 munkás dolgozott.)

A világ legkisebb motorja. Nebraska államban Friedenben csinálta egy villamos szerelő. Sulya száz gramm, akkora mint egy nagyobb légy. Alkatrészei arany-, ezüst és sárga rézből vannak s oly parányiak, hogy csak erős nagyítóval lehet megcsinálni.

Országos borkongresszus. Bortermelők és borkezeskedők együttes akciója. Beogradban, február 17.-én az ország bortermelői kongresszust tartanak s a súlyos helyzetre való tekintettel a következő javaslatokat fogják előterjeszteni: A bor fogyasztási adója literenkint egy dinár legyen s ezt a fogyasztás helyén fizessék, hogy ilyen módon fogyasztási adómentesen lehessen a bort egyik községből a másikba szállítani. Gyöngébb minőségű bornál, pálinkánál való felhasználásánál szállítsák le a fogyasztási adót 23 dinárról 14 dinárra alkohol-literenként. Adóztassák meg az alkoholmentes italokat s szállítsák le a vasuti tarifát. Minden katona kapjon hetenkint fél liter bort. Kedvező kereskedelmi szerződésekkel segítsék elő a bor külföldre való szállítását.

Az amerikai bevándorlásnál megszűnik a kvótarendszer. Johnson, a bevándorlási bizottság elnöke közli, hogy az eddigi kvótarendszert megszüntették s helyette bizonyos utasításokat adnak ki arra vonatkozólag, hogy kinek lehet megadni a bevándorlási engedélyt. Elsősorban engedélyt azok kapnak, akikre valamely foglalkozási ügyben szükség van. Azért azonban, a bevándorlók száma nem fog emelkedni.

Torma.

Mari kíváncsi.

„Nagysága, kezitcsókolom, elmehetek kérem majd Murába bálba?”

„De Mari! Van magának meghívója?”

„Az nincs, kérem, de én ugyanis csak azt akarom megnézni, hogy a nagyságák milyen ruhában lesznek ott, — mert a nyáron egyszer már láttam őket a Murába fürdeni. Oszteg sokan mondják, hogy nem azért mennek, hogy mulassanak, hanem hogy mutassanak... én meg nézni szeretek.

„Te! A Svarc úgy megörült a nagy nyereségének, hogy talán az esztét veszti!”

„Na, s ha elveszti?”

„Többet úgy se lesz szüksége neki!”

**

„Jaj, de beütöttem a fejem! Ugy érzem, most talán minden kiment belőle!”

„Nő, légy nyugodt! Abból ugyan nem ment ki semmi sem!”

Szerkesztő üzenete.

L. W. Rogaševci. Ha közlésre alkalmas, szívesen közlöm még akkor is, ha kellemetlen. Mi mindenkinek nézetét, panaszát, kifogását, rosszalását stb. leközzöljük. Politika- és számításmentesek vagyunk. Fő az igazság!

K. Z. Ama kérdésére, hogy miként tetszik? ... amint azt szóval is mondtam, — nekem nagyon jól. Azt ugyanis tudja, hogy a gusztusok az érdekek szerint gyakran homlok egyenest eltérők.

Dr. S. E. Prelog. A kért példányt nem tudtam eddig megszerezni. Ha rátalálok egyre, okvetlenül megküldöm. Üdvözlő régi ismerőse.

Vsakovrstne

surove in svinjske

kože

küpuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Legjobb

kerékpárok

valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépherezkesében

Murska Sobota.

Molnár-

tanoncnak

felvétetik azonnal is egy jobb fiu.

Jelentkezni
PREKMURSKA TISKARNÁBAN.